

רשומות

הצעות חוק

25 ביולי 1990

2008

ג' באב התש"ן

עמוד

263 חוק הביקורת הפנימית, התש"ן-1990

מתפרסמת בזה הצעת חוק מטעם הממשלה:

[333] חוק הביקורת הפנימית, התש"ן-1990

גוף ציבורי

1. (א) בחוק זה, "גוף ציבורי" – כל אחד מאלה:

(א) גוף מבוקר כמשמעותו בסעיפים (19), (2) ו-(5) לחוק מבקר המדינה, התש"ח-1958 [נוסח משולב]¹;

(ב) גוף נתמך כמשמעותו בסעיף 32 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985²;

(ג) תאגיד בנקאי כמשמעותו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981³;

(ד) מי שקיבל רישיון מבטח לפי חוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א-1981⁴;

דברי הסבר

סעיפים 1 ו-2 מוצע להטיל חובת קיום ביקורת פנימית עליווי מבקר פנימי בגופים שלציבור ענין בהם.

¹ ס"ח התש"ח, עמ' 92.
² ס"ח התשמ"ח, עמ' 60.
³ ס"ח התשמ"א, עמ' 232.
⁴ ס"ח התשמ"א, עמ' 208.

(ב) שר הכלכלה והתכנון ושר המשפטים רשאים, באישור הועדה לעניני ביקורת המדינה של הכנסת, לקבוע בהודעה ברשומות כי תאגיד אשר פעילותו, כולה או מקצתה, ממומנת מכספי המדינה או תאגיד שהוא ארגון עובדים, יהיו גוף ציבורי.

2. (א) ככל גוף ציבורי תקויים ביקורת פנימית על-ידי מבקר פנימי. תוכנת קיום ביקורת פנימית

(ב) שר הממונה על משרד ממשלתי הממשלה רשאי למנות לגוף או ליחידה באותו משרד, מבקר פנימי, לקבוע את סדרי הדיווח שלו ואת נושאי ביקורת שבהם יעסוק ובמידת הצורך – את סדרי התיאום בין המבקרים הפנימיים שבמשרד.

3. כמבקר פנימי ימונה אדם המתאים לתפקיד באותו גוף ציבורי, בשנים לב בין היתר להשכלתו, לכישוריו ולנסיונו. התאמה לתפקיד

4. המבקר הפנימי יבדוק, בין היתר – תפקידי המבקר הפנימי

(1) את תקינותן של פעולות הגוף הציבורי מבחינת השמירה על החוק, על טוהר המידות, על החסכון והיעילות ועל נהל עסקים תקין, לפי הענין;

(2) אם ההוראות המחייבות את הגוף הציבורי מקויימות;

(3) אם תהליך קבלת ההחלטות בגוף הציבורי נעשה על פי נהל תקין;

(4) אם נכסי הגוף הציבורי נשמרים כראוי.

5. כל גוף ציבורי יקבע את סדרי הביקורת הפנימית ואת דרכי הטיפול בדו"חות הביקורת של המבקר הפנימי. סדרי הביקורת הפנימית

6. המבקר הפנימי ידווח על ממצאיו באופן הבא: דיווח של מבקר פנימי

(1) בגוף ציבורי שהוא משרד ממשלתי הממשלה – לשר הממונה על המשרד;

(2) בגוף ציבורי אחר – למי שעומד בראש אותו גוף ולמנהלו הפעיל.

7. (א) המבקר הפנימי רשאי לדרוש מכל אדם בגוף הציבורי לתת לו, תוך תקופה שיקבע בדרישה וכאופן שיקבע, כל ידיעה ומסמך שנדרשותו אשר לדעת המבקר הפנימי דרושים לצרכי הביקורת; מי שנדרש למסור ידיעה ומסמך כאמור יהיה חייב למלא אחר הדרישה. המצאת מסמכים ומסירת מידע

(ב) למבקר הפנימי או למי שהוא הסמיך לכך תהיה גישה, לצורך ביצוע תפקידו, לכל מאגר רגיל או ממוחשב, לכל בסיס נתונים ולכל תוכנת עיבוד נתונים אוטומטי של הגוף הציבורי.

דרכי הסבר

3 סעיף 3 החוק המוצע הינו חוק מסגרת החל על גופים השונים במהותם זה מזה. לאור זאת מוצע לקבוע כי לתפקיד מבקר פנימי ימונה אדם המתאים לתפקידו, על פי החלטת הגוף הציבורי שבמסגרתו יפעל. מאחר שהמבקר הפנימי מהווה זרוע של הנהלת הגוף הציבורי שבו הוא פועל, מוצע שדו"חות הביקורת יומצאו להנהלת הגוף הציבורי.

6 סעיף 6 מאחר שהמבקר הפנימי מהווה זרוע של הנהלת הגוף הציבורי שבו הוא פועל, מוצע שדו"חות הביקורת יומצאו להנהלת הגוף הציבורי.

7 סעיף 7 לצורך ביצוע תפקידו יהיה המבקר הפנימי זכאי לקבל כל מידע הדרוש לו לצרכי הביקורת, וכל אדם בגוף הציבורי יהוייב למסור לו את המידע.

3 סעיף 3 החוק המוצע הינו חוק מסגרת החל על גופים השונים במהותם זה מזה. לאור זאת מוצע לקבוע כי לתפקיד מבקר פנימי ימונה אדם המתאים לתפקידו, על פי החלטת הגוף הציבורי שבמסגרתו יפעל. מאחר שהמבקר הפנימי מהווה זרוע של הנהלת הגוף הציבורי שבו הוא פועל, מוצע שדו"חות הביקורת יומצאו להנהלת הגוף הציבורי.

4 סעיף 4 עיקרי תפקידיו של המבקר הפנימי מובאים בסעיף המוצע.

5 סעיף 5 סדרי הביקורת הפנימית יותאמו לגופים הציבוריים שדרכי ניהולם שונים אלה מאלה. כל גוף ציבורי

8. (א) המבקר הפנימי, עוזריו וכל אדם הפועל מטעמו חייבים לשמור בסוד כל ידיעה שהגיעה אליהם עקב עבודתם.
- (ב) לגבי מידע החסוי על פי דין יחולו על המבקר הפנימי, על עוזריו ועל כל אדם הפועל מטעמו המגבלות הקבועות בחוק או לפיו לגבי המורשים לספל באותו מידע.
9. (א) זוו"חות, חוות דעת או כל מסמך אחר שהוציא או הכין המבקר הפנימי כמילוי תפקידיו לא ישמשו ראיה בכל הליך משפטי, אך יהיו כשרים לשמש ראיה בהליך משמעותי.
- (ב) הודעה שנתקבלה אגב מילוי תפקידיו של המבקר הפנימי לא תשמש ראיה בהליך משפטי, אך תהא כשרה לשמש ראיה בהליך משמעותי.
10. העלתה הביקורת חשש למעשה פלילי, יביא המבקר הפנימי את הענין לידיעת היועץ המשפטי לממשלה והוא חייב לעשות כן אם דרש זאת היועץ המשפטי לממשלה.
11. (א) המבקר הפנימי לא ימלא תפקיד נוסף בגוף הציבורי.
- (ב) המבקר הפנימי לא ימלא בגוף אחר תפקיד היוצר או העשוי ליצור ניגוד ענינים עם תפקידו כמבקר פנימי.
12. לא תופסק כהונתו של מבקר פנימי -
- (1) במשרד ממשלתי הממשלה - אלא באישור נציב שירות המדינה ובהסכמת היועץ המשפטי לממשלה;
- (2) בגוף ציבורי אחר - אלא אם כן החליט על כך הגוף הממלא תפקיד הדומה לתפקיד הדירקטוריון בחברה.
13. (א) תוקם מועצת המבקרים הפנימיים (להלן - המועצה). תפקידה ליעץ לשר הכלכלה והתכנון בכל הנוגע לביצוע חוק זה; ואלה חברי המועצה:
- נציג אחד מבין עובדי משרדו של כל אחד מאלה: שר הכלכלה והתכנון, שר האוצר, שר הבטחון, שר המשפטים, שר הפנים;
- נציג הבורסה לניירות ערך בתל-אביב;
- נציג בנק ישראל;
- נציג מרכז השלטון המקומי;

דברי הסבר

- סעיף 8 המבקר הפנימי, עוזריו וכל אדם הפועל מטעמו, יחוייבו שלא לגלות מידע שהגיע אליהם תוך ביצוע עבודתם.
- סעיף 9 מוצע לקבוע כי ממצאים שהכין המבקר לא ישמשו ראיה בהליך משפטי, כפי שהדבר חל לגבי דו"חות וחוות דעת של מבקר המדינה.
- סעיף 10 המבקר הפנימי יחוייב להודיע ליועץ המשפטי לממשלה, על כל מקרה של חשש למעשה פלילי בגוף הציבורי.
- סעיף 11 מוצע לאסור על המבקר למלא תפקיד נוסף באותו גוף, או תפקיד בגוף אחר העלול לעמוד בניגוד ענינים עם תפקידו כמבקר פנימי.
- סעיף 12 כדי לשמור על אי תלותו של המבקר הפנימי מוצע לאסור את פיתוריו אלא אם כן נתאשרו כמוצע.
- סעיף 13 מוצע להקים מועצה ציבורית שתיעץ לשר הכלכלה והתכנון בכל הנוגע לביצוע החוק.

נציג המוסדות להשכלה גבוהה שהמליץ עליו שר החינוך והתרבות:
 חמישה מבקרים פנימיים שאינם עובדי המדינה, שימנה השר, בהתייעצות עם
 הארגון הארצי של המבקרים הפנימיים.
 שר הכלכלה והתכנון ימנה את יושב ראש המועצה, מבין חבריה.
 (ב) כהונתו של חבר המועצה תהיה לתקופה של שלוש שנים, אך ניתן לשוב ולמנותו
 לתקופת כהונה נוספת.
 (ג) המועצה תקבע את סדרי דיוניה במידה שלא נקבעו בחוק זה או לפיו.
 (ד) לא יהיה חבר המועצה מי שעיסוקיו האחרים עשויים ליצור ניגוד ענינים עם תפקידו
 כחבר המועצה.

14. אין כאמור בחוק זה כדי לגרוע מהוראות כל דין. שמירת חוק
15. (א) גוף ציבורי שהפר הוראות סעיף 2(א), דינו - קנס.
 (ב) המפר הוראות סעיף 8, דינו - מאסר שנה. עונשין
16. (א) תחילתו של חוק זה ששה חודשים מיום פרסומו.
 (ב) מי שכיהן כמבקר פנימי ערב תחילתו של חוק זה יראו אותו כאילו התמנה לפי חוק
 זה. תחילה והוראות
מעבר
17. שר הכלכלה והתכנון ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, לאחר התייעצות עם המועצה,
 להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו. ביצוע ותקנות
18. בפקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983⁵, בפרק ד', אחרי סימן כ' יבוא:
תיקון פקודת
החברות

"סימן ג': מבקר פנימי"

96כח. (א) דירקטוריון של חברה כמשמעותה בסעיף 96א, ימנה, לפי הצעת
 ועדת הביקורת, מבקר פנימי.
 (ב) המבקר הפנימי יבדוק, בין היתר, את תקינותן של פעולות החברה
 מבחינת השמירה על החוק, על טוהר המידות ועל נוהל עסקים תקין.
 (ג) המבקר הפנימי ידווח על מימצאיו ליושב ראש הדירקטוריון,
 למנהל הכללי וליושב ראש ועדת הביקורת.
 (ד) כהונתו של המבקר הפנימי לא תופסק, אלא אם כן החליט על כך
 הדירקטוריון, על פי הצעת ועדת הביקורת."

דברי הסבר

סעיף 14 בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, מטעמו שהפרו את חובת הסודיות הקבועה בחוק המוצע.
 בפקודת העיריות וכן בתקשי"ר ישנן הוראות הנוגעות
 לביקורת פנימית: ייקבע כי החוק המוצע לא יפגע בהוראות
 אלה, אלא יוסיף עליהן.
 סעיף 15 תיקבע סנקציה פלילית על מי שלא מינה
 מבקר פנימי וכן על מבקר פנימי, על עזוריו ועל הפרעלים

⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 37, עמ' 761.